

9 ශ්‍රේණිය

සතිය	ශ්‍රේණිය	නිපුණතාව	පාඩම	ඉගෙනුම් පල	විෂය අන්තර්ගතය	කාලච්ඡේද සංඛ්‍යාව
1	8 ශ්‍රේණිය		8 සඟරුවනට අනුව හුරුපුරුදු වෙමු සුසිරිත්	“සේබියා ධර්ම” යන්න පැහැදිලි කරයි. කථාබහ, ඇඳුම, ගමන බිමන ආචාරශීලී විය යුතු බව පිළිගනියි. සේබියා ධර්ම ඇසුරෙන් ආචාර ධර්ම ලේඛනයක් සකස් කරයි. දෛනික ජීවිතයේ දී ආචාර ධර්ම පිළිපදියි.	සේබියා ධර්ම (පරිමණ්ඩල වග්ග, කබල වග්ග, සුරු සුරු වග්ග)	2
2		බෞද්ධ සාරධර්ම අගය කරමින් පිළිපදියි.	9 ශීල ශික්ෂාවේ ඉදිරි පියවර	අෂ්ටාංග උපෝෂ්ඨ සීලය හා දස සීලය නම් කරයි. අෂ්ටාංග උපෝෂ්ඨ ශීලය හා දස සීලය, සීලයෙහි ඉදිරි පියවරක් බව පිළිගනියි. සීලයෙහි හරවත් බව හා ප්‍රායෝගික බව පැහැදිලි කරමින් පැවැත්වෙන කථාවකට සැකිල්ලක් පිළියෙල කරයි. පොහෝ දිනවල සිල් සමාදන් වෙයි. ශික්ෂාකාමී ජීවිතයක් ගත කරයි.	අෂ්ටාංග උපෝෂ්ඨ සීලයෙහි හා දස සීලයෙහි ඇති හරවත් බව හා ප්‍රායෝගික බව	2
3			10 උගනිමු අඹු සැමි හිත මිතුරු යුතුකම්	සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ සඳහන් වන අඹු සැමි හා හිත මිතුරු සබඳතාවන්හි යුතුකම් පැහැදිලි කරයි. යුතුකම් ඉටු කිරීම මගින් සාරධර්ම සුරැකෙන බව පිළිගනියි. අඹු- සැමි හා හිත මිතුරු යුතුකම් වගුගත කරයි. යහපත් මිතුරකු ලෙස කටයුතු කරයි. යුතුකම පදනම් කරගත් ජීවිතයක් ගතකරයි.	සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ එන අඹු සැමි හා හිත මිතුරු යුතුකම්	2
4		බුදුදහමට අනුව ජීවිතය හා ලෝකය හැදින්වෙන ප්‍රඥාවන්ත ජීවිතයක් ගත කරයි.	15 හළොත් යෙහෙකි පවුකම් නොතබාම සිත	බුදු දහමෙහි ඉගැන්වෙන කර්ම සංකල්පය පැහැදිලි කරයි. සියල්ල කර්ම විපාක වශයෙන්ම සිදු නොවන බව පිළිගනියි. බුදු දහමෙහි ඉගැන්වෙන කර්ම සංකල්පය පිළිබඳ ලිපියක් ලියයි. නිවැරදි ක්‍රියාවන්හි යෙදෙයි. කර්මපල විශ්වාසයෙන් කටයුතු කරයි.	කර්මය පිළිබඳ සරල හැදින්වීමක්	2
5		ජීව අජීවි පරිසරයට හිතකාමීව හැසිරෙයි.	17 බුදු සිරිත හා බැඳුණු තුරුලතා රැකගනිමු	බුදු සිරිත තුරුලතා හා බැඳී ඇති බවට නිදසුන් සපයයි. සියලු සතුන්ගේ පැවැත්මට තුරුලතා මනෝපකාරී වන බව පිළිගනියි.	තුරුලතා හා සබැඳි බුදු සිරිතේ වැදගත් සිදුවීම් සත්ත්ව ජීවිත තුරුලතා	2

				රුක් රෝපණයට හා සංරක්ෂණයට දායක වෙයි. පරිසරයට ආදරය කරයි.	මත රැකෙන බව රුක් රෝපණයේ සහ සංරක්ෂණයේ වැදගත්කම	
6		ශාසන ඉතිහාසය හා ශ්‍රී ලාංකික බෞද්ධ උරුමය හැඳින් එය රුකගැනීමට ක්‍රියා කරයි.	18 සසුන් කෙත රැක්මට බැඳුණ රන් වැට	ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාව පිළිබඳ කරුණු පැහැදිලි කරයි. ගැටලු සාකච්ඡා මාර්ගයෙන් විසදාගත හැකි බව පිළිගනියි. ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාව හා බැඳුණු කරුණු වගුගත කරයි.	ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාව හා සසුන සුරක්ෂිත කිරීමට ගත් ක්‍රියා මාර්ග	2
7		බෞද්ධ ආර්ථික හා රාජ්‍ය පාලන වින්තනය හැඳින්ගෙන ඒ අනුව ක්‍රියාකරයි.	20 සැපවත් ජීවිතයකට මග	අණන සූත්‍රයට අනුව ධනෝපායනය හා ධන පරිහරණය කරන අයුරු පැහැදිලි කරයි. දැනුම් ධනෝපායන මාර්ග අනුගමනය කළ යුතු බව පිළිගනියි. ධනෝපායනය හා ධන පරිහරණය නිවැරදිව සිදු කිරීමට මගපෙන්වන උපදෙස් පත්‍රිකාවක් සකසයි. දැනුම් පරිභෝජන රටාවකට හුරු වෙයි. ධාර්මික රැකියාවක නිරත වෙමින් සුවදායී ජීවිතයක් ගත කරයි.	ධනෝපායනය, ධනපරිහරණය, අණන සූත්‍රය ඇසුරෙන්	2
8		නිර්වාණය අරමුණු කොටගෙන ආර්ය මාර්ගයෙහි ගමන් කරයි.	21 මහා මංගල සූත්‍රය	මහා මංගල සූත්‍රයේ ඇතුළත් මංගල කරුණු පැහැදිලි කරයි. නිවැරදි දැක්මකින් යුතුව කායික, වාචසික හා මානසික ක්‍රියාවන්හි නිරත විය යුතු බව පිළිගනියි. මහා මංගල සූත්‍රයේ ඇතුළත් මංගල කරුණු ජීවිත අවධි අනුව වැදගත් වන ආකාරය වගුගත කරයි. යහපත් කායික වාචසික හා මානසික වර්යාවන්හි යෙදෙයි.	මහා මංගල සූත්‍රයේ අන්තර්ගතය බාල තරුණ හා වැඩිහිටි යන ජීවිත අවධි අනුව වැදගත්වන ආකාරය	2
9	9 ශ්‍රේණිය	තෙරුවන ගුණ හැඳින් වර්තායනය කරයි.	1 සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණ සමය	පරිනිර්වාණ සමයේ සිදු වූ වැදගත් සිදුවීම් පැහැදිලි කරයි. අවසන් බුද්ධ වචනය ආදර්ශ කොට ගෙන තම ජීවිතය සාර්ථක කර ගත හැකි බව පිළිගනියි. අවසන් වස් විසීමෙන් පසු සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණය තෙක් වැදගත් සිදුවීම් පෙළගස්වයි.	පරිනිර්වාණ සමය	2
10			2 බුදු සිරිතෙහි විශිෂ්ට ලක්ෂණ	බුදු සිරිත මගින් පිළිබිඹු වන නායකත්ව ලක්ෂණ පැහැදිලි කරයි. නිවැරදි නායකත්ව ලක්ෂණ සාර්ථක දිවියකට මග පාදන බව පිළිගනියි.	බුදු සිරිතේ නායකත්ව ලක්ෂණ	2

			• බුදු සිරිතෙන් ශිෂ්‍ය ජීවිතයට ගත හැකි නායකත්ව ලක්ෂණ ලැයිස්තුගත කරයි. • පරාර්ථකාමී නායකයකු ලෙස කටයුතු කරයි.		
11		3 අනුක්තර පින් කෙතය සඟ ගණ	• “සුපට්ඨනෝ” පාඨයේ ඇතුළත් සංඝ රත්නයේ ගුණ පැහැදිලි කරයි. • ජීවමාන රත්නයක් ලෙස මහා සංඝ රත්නයෙන් සිදු වන සේවය අගය කරයි. • මහා සංඝ රත්නය කෙරෙහි සැදූහැ සිතීන් කටයුතු කරයි. • තෙරුවන පිහිට කොට ජීවත් වෙයි.	සුපට්ඨනෝ පාඨයේ ඇතුළත් සංඝ රත්නයේ ගුණ	2
12	ජීවන රටාව හැඩගසා ගැනීමට බෞද්ධ ඉගැන්වීම් හා ශ්‍රාවක ශ්‍රාවිකා වර්ග උපයෝගී කර ගනී.	7 ධම්මපදයෙන් බිදක්	• ධම්මපදයෙහි ඉගැන්වීම් ගුරු කොට ගෙන යහපත් ජීවිතයක් ගත කළ හැකි ආකාරය පැහැදිලි කරයි. • පාපයෙන් වැළකී යහපතෙහි යෙදිය යුතු බව පිළිගනී. • ගාථාවන්හි අර්ථය දැන දෛනික ජීවිතය ගත කරයි.	“ අත්තනාව කතං පාපං” සහ “සුකරානි අසාධුනි” යන ගාථා දෙකේ අර්ථ	2
13	බෞද්ධ සාරධර්ම අගය කරමින් පිළිපදියි.	9 සීල සුගන්ධයම උතුම් වන්නේය.	• සීලය යන්න පැහැදිලි කර එහි ප්‍රභේද නම් කරයි. • සීලයෙහි පිහිටා දැනුම් දීවී පෙවෙතක් ගත කළ හැකි බව පිළිගනියි. • වරදින් මිදී යහපතෙහි යෙදේ. • සිල්වත් ජීවිතයක් ගත කරයි.	වීරමණය හා සමාදානය, හිරි ඔත්තප්ප, (ලෝක පාලක ධර්ම) අත්තපනාසික ධර්මය, ත්‍රිකෝටි පාරිශුද්ධි ශීලය	2
14		10 ඉටුකරමු යුතුකම්	• සිගාලෝවාද සූත්‍රය ඇසුරින් සේවා- සේවක හා ගිහි- පැවිදි සබඳතා විස්තර කරයි. • යුතුකම් ඉටු කිරීම මගින් ප්‍රත්‍යුපකාර හිමි වන බව පිළිගනියි. • සේවා- සේවක හා ගිහි- පැවිදි සබඳතා වගු ගත කරයි. • සහයෝගයෙන් කටයුතු කරයි. • තම යුතුකම් මැනවින් ඉටු කරයි.	සේවා- සේවක හා ගිහි පැවිදි සබඳතා (සිගාලෝවාද සූත්‍රය)	2
15	සුසමාහිත සමබර පෞරුෂයක් ගොඩනගා ගැනීමට කටයුතු කරයි.	12 අටලෝ දහම	• අටලෝ දහම ඉදිරියේ ඉවසීමෙන් හා ධෛර්යවන්ත ව කටයුතු කරන අයුරු පැහැදිලි කරයි. • අකම්පිතව ක්‍රියා කළ යුතු බව පිළිගනියි. • ඉවසා දරාගැනීමේ ශක්තිය වැඩිදියුණු කර ගනී. • අභියෝග හමුවේ නොසැලී කටයුතු කරයි.	අටලෝදහම (ඉවසා දරා ගැනීමේ ශක්තිය)	2

16	බුදු දහමට අනුව ජීවිතය හා ලෝකය හැඳින් ගෙන ප්‍රඥාවන්ත ජීවිතයක් ගත කරයි.	15 දුකින් මිදෙන මග උගනිමු	• ත්‍රිශික්ෂාවට අනුව ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය විස්තර කරයි. • නිවන් මඟට පිවිසීමට ආර්ය මාර්ගයේ ගමන් කළ යුතු බව පිළිගනියි. • මැදුම් පිළිවෙතට අනුව දිවිපෙවෙත ගත කරයි.	• ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය, ත්‍රිශික්ෂා	2
17		17 හේතුව එලය වෙයි එලය හේතුව වෙයි	• හේතුවේ දහම සරල ව පැහැදිලි කරයි. • දෛනික සිදුවීම් අතර හේතුවේ සබඳතාවක් ඇති බව පිළිගනියි. • ඉබේ කිසිවක් හට නොගන්නා බව වටහා ගනියි.	හේතුවේ සිද්ධාන්තය පිළිබඳ සරල හැඳින්වීමක්	2
18	ජීව අජීව පරිසරයට හිතකාමී ව හැසිරෙයි.	18 සාමකාමී ජීවිතයක් ගත කරමු	• සාමකාමී ජීවිතයක අගය පැහැදිලි කරයි. • සියලු සතුන්ට ලොව ජීවත් වීමට ඇති අයිතිය පිළිගනියි. • සාමකාමී ජීවිතයේ වැදගත්කමත්, ප්‍රවණ්ඩත්වයේ ඇති හානිකර බවත් සංසන්දනය කරයි. • ප්‍රවණ්ඩත්වය පිටු දැක සාමකාමී ජීවිතයක් ගත කරයි.	සත්ත්ව කරුණාව, දයාව, සහිත ප්‍රවණ්ඩත්වයෙන් තොර ජීවිතයක අගය	2
19	ශාසන ඉතිහාසය හා ශ්‍රී ලාංකික බෞද්ධ උරුමය හැඳින් එම උරුමය රැක ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.	20 ගැටලු විසඳන සසුන් පිළිවෙත	• දෙවන හා තෙවන ධර්ම සංගායනාවල අන්තර්ගතය පැහැදිලි කරයි. • බුදු සසුන රැක ගැනීමට සංගායනා ඉවහල් වූ බව පිළිගනියි. • දෙවන හා තෙවන ධර්ම සංගායනා ඇසුරින් වැදගත් තොරතුරු වගුගත කරයි. • සාකච්ඡා මගින් ගැටලු විසඳා ගනියි. • සසුන රැක ගැනීමට දායක වෙයි.	දෙවන හා තෙවන ධර්ම සංගායනා	2
20	බෞද්ධ ආර්ථික හා රාජ්‍ය පාලන වින්තනය හැඳින්ගෙන ඒ අනුව ක්‍රියා කරයි.	23 රාජා භවතු ධර්මිකෝ	• දසරාජ ධර්ම පැහැදිලි කරයි. • දහමේ නායකත්වයට දසරාජ ධර්ම ඉවහල් කර ගත හැකි බව පිළිගනියි. • යහපත් නායකත්ව ලක්ෂණ ලැයිස්තු ගත කරයි. • නිවැරදි නායකත්වයට ගරු කරයි. • නායකයකු ලෙස කටයුතු කරයි.	දසරාජ ධර්ම (ප්‍රායෝගික භාවිතය)	2